

Jane Austen

JANE AUSTEN MÂNDRIE ȘI PREJUDECATĂ

*Traducere din limba engleză și note
de Florența Simion*

LITERA®
București
2018

CAPITOLUL 1

E un adevăr de toți știut că un burlac înzestrat cu o avere frumușică trebuie să fie în căutarea unei soții.

Oricât de puțin s-ar ști despre simțăminte sau părerile acestuia atunci când este introdus în comunitate, adevărul acesta e aşa de bine înfipt în mintile familiilor din vecinătate, încât burlacul respectiv este considerat proprietatea de drept a uneia sau alteia dintre fetele lor.

– Dragă domnule Bennet, ii spuse într-o zi doamna acestuia, ai auzit că Netherfield Park a fost închiriat, în sfârșit?

Domnul Bennet răspunse că nu.

– Dar chiar aşa e, veni replica ei; doamna Long tocmai s-a întors de acolo și mi-a povestit tot.

Domnul Bennet nu scotea o vorbă.

– Vrei să știi cine a închiriat? exclamă soția sa, pierzându-și răbdarea.

– *Dumneata* vrei să-mi spui, iar eu nu mă opun să aud.

Invitația aceasta fu îndeajuns.

– Ei bine, dragul meu, trebuie să știi. Doamna Long spune că Netherfield a fost închiriat de un Tânăr

bogat din nordul Angliei; că a venit luni într-o trăsură de poștă ca să vadă proprietatea și că a fost aşa de încântat, încât s-a învoit de îndată cu domnul Morris; că o să se instaleze înainte de Sf. Mihail¹ și că unii dintre servitori o să vină pe la sfârșitul săptămânii viitoare.

– Cum se numește?

– Bingley.

– E însurat sau burlac?

– O, dragul meu, sigur că e burlac! E burlac și are multă avere, patru sau cinci mii de lire pe an. Ce bine pentru fetele noastre!

– Cum aşa? Ce legătură au ele cu asta?

– Dragă domnule Bennet, replică soția lui, cum poți să fii aşa de plăcitor! Doar știi prea bine că mă gândesc că o să se însoare cu una dintre ele.

– Acesta îi e scopul, de se stabilește aici?

– Scopul! Ce prostii poți să spui! Dar e foarte posibil să se îndrăgostească de una dintre ele, aşa că dumneata trebuie să te duci să-i faci o vizită de îndată ce sosește.

– Nu găsesc nici un prilej pentru asta. Te poți duce împreună cu fetele sau, și mai bine, ai putea să le trimiți pe ele singure, întrucât ești la fel de chipeșă ca oricare dintre ele, și domnul Bingley ar putea să pună ochii pe dumneata.

– Dragul meu, mă lingușești. Sigur, am *avut* și eu parte de frumusețe, dar acum nu mai pot pretinde că sunt extraordinară. O femeie care are cinci fete mari

¹ În calendarul romano-catolic și anglican, sărbătoarea Sfântului Mihail cade pe 29 septembrie.

trebuie să renunțe să se mai gândească la propria frumusețe.

– Adesea, în astfel de cazuri, o femeie nu mai are prea multă frumusețe la care să se gândească.

– Dar, dragul meu, chiar trebuie să te duci să-l vizitezi pe domnul Bingley când va sosi aici.

– Te asigur că e mai mult decât aș putea face.

– Dar gândește-te la fetele tale! Gândește-te numai ce partidă bună ar fi pentru una dintre ele. Sir William și Lady Lucas sunt hotărâți să se ducă, mai ales pentru asta, căci altfel, nici ei nu-i vizitează în general pe nou-veniți. Chiar trebuie să te duci, căci, dacă n-o faci, nouă ne va fi imposibil să-l vizităm.

– Sunt sigur că îți faci prea multe scrupule. Eu aş zice mai degrabă că domnul Bingley se va bucura foarte mult să vă primească; o să-i scriu și eu, ca să-l asigur că îi dau din toată inima consimțământul să o ia de nevastă pe oricare o va dori dintre fetele mele; deși neapărat o să pun o vorbă bună pentru micuța mea Lizzy.

– Ba aş dori să nu faci una ca asta. Lizzy nu e cu nimic mai presus de celelalte; și sunt sigură că nu-i nici pe jumătate la fel de frumoasă ca Jane ori veselă ca Lydia. Dar dumneata o preferi mereu *pe ea*.

– Nici una dintre ele nu dă dovadă de cine știe ce calități care s-o recomande, răspunse tatăl; toate sunt la fel de prostute și de ignorante ca orice altă fată; Lizzy însă e ceva mai răsărită la minte decât surorile ei.

– Domnule Bennet, cum poți să-ți nedreptășești într-atât copiii? Îți place tare mult să mă jignești. Pic de milă nu ai pentru nervii mei.

Romanul este publicat cu acordul autorului.
– Aici te înșeli, draga mea. Nutresc cel mai profund respect pentru nervii dumitale, doar sunt prietenii mei buni. Sunt cel puțin douăzeci de ani de când te tot aud vorbindu-mi cu mare considerație despre ei.

– Vai, nici nu știi cât sufăr!

– Sper însă că o să-ți revii și că vei ajunge să vezi mulți tineri cu un venit de patru mii de lire pe an stabilindu-se în apropiere de noi.

– Numai că nu-mi va fi de nici un folos, chiar și douăzeci de-ar veni, dacă dumneata nu te vei duce să-i vizitezi.

– Draga mea, îți dau cuvântul meu că, atunci când o să se strângă douăzeci, mă voi duce la toți în vizită.

Domnul Bennet era un amestec atât deizar de ironie, umor sarcastic, rezervă și toane, că douăzeci și trei de ani de căsătorie nu fuseseră nicidcum de ajuns să o ajute pe soția lui să-i priceapă caracterul. Mintea ei, în schimb, era mai ușor de citit. Era o femeie care pricepea destul de puțin, nu cunoștea prea multe și cu un temperament nu prea bine conturat. Când ceva o nemulțumea, își închipuia că este nervoasă. Scopul vieții sale era să-și vadă fetele măritate, iar satisfacția și-o găsea în vizitele făcute vecinilor și în schimbul de bârfe.

CAPITOLUL 2

Domnul Bennet fu printre primii care îl vizitară pe domnul Bingley. De fapt, avusese de la bun început intenția aceasta, cu toate că până în ultima clipă își asigurase soția că nu se va duce; iar ea nu știse nimic despre asta până în seara care urmase vizitei. Apoi, el se dădu în vileag în felul următor. Observând că a doua lui născută își dădea silință să-și dichisească o pălărie, i se adresă brusc:

– Sper că domnului Bingley o să-i placă, Lizzy.

– Noi nu avem de unde să știm ce îi place domnului Bingley, interveni mama ranchiunoasă, din moment ce nu ne facem vizite.

– Dar, mamă, spuse Elizabeth, uiți că o să-l întâlnim la bal și că doamna Long ne-a promis că o să ni-l prezintă.

– Eu nu cred că doamna Long va face asta. Are și ea două nepoate. E o femeie egoistă și fățarnică, și nu am deloc o părere bună despre ea.

– Nici eu, spuse domnul Bennet; și mă bucur să aflu că nu depinzi de ea ca să-ți facă acest serviciu.

Doamna Bennet nu catadicsă să răspundă nimic, însă, cum nu se putea abține, începu să-și dojenească una dintre fice.

– Nu mai tuși aşa, Kitty, pentru numele lui Dumnezeu! Ai puțină milă pentru nervii mei! Îi faci țăndări.

– Kitty nu are pic de discreție când tușește, zise tatăl ei; își alege foarte prost momentele.

– Nu tușesc ca să mă distrez, răsunse Kitty morocănoasă. Lizzy, când e următorul bal la care o să mergi?

– De mâine în două săptămâni.

– O, da, aşa este, exclamă mama, iar doamna Long nu se va întoarce până în ajun, aşa că îi va fi imposibil să ne facă și nouă cunoștință cu el, încrucât nici ea nu-l va cunoaște.

– Atunci, draga mea, înseamnă că o să ai un avantaj față de prietenă dumitale și să i-l prezinti pe domnul Bingley.

– Cu neputință, domnule Bennet, cu neputință, din moment ce nici eu însămi nu-l cunosc; de ce mă ne căjești aşa de tare?

– Îți admir prudența. Ce-i drept, o cunoștință de numai două săptămâni e foarte puțin. În intervalul acesta nu ai cum să-ți dai seama ce caracter are persoana respectivă. Dar dacă *noi* nu ne luăm inima în dinți, atunci sigur o vor face alții; și, la urma urmelor, doamna Long și fetele ei trebuie să-și încerce norocul; de aceea, cum ea va considera că e un gest nobil, dacă dumneata declini să-i faci această cinste, o voi lua în seama mea.

Fetele rămăseră cu ochii aținți la tatăl lor. Doamna Bennet nu spuse decât:

– Prostii, prostii!

– Și care ar fi înțelesul acestei exclamații categorice? se interesă el. Consideri cumva că formele de prezentare și tot accentul care se pune pe ele ar fi doar niște prostii? În *această* privință chiar că nu pot fi de aceeași parere cu dumneata. Tu ce spui, Mary? Căci tu ești o domnișoară care reflectează mult, după cîte știu, ai citit multe cărți și îți scoți citate din ele.

Mary ar fi vrut să spună ceva profund, însă nu știa cum.

– Cât timp își pune Mary ideile în ordine, continuă domnul Bennet, hai să ne întoarcem la domnul Bingley.

– M-am săturat până peste cap de domnul Bingley! exclamă soția lui.

– Îmi pare rău să aud una ca *asta*; dar de ce nu mi-ai spus înainte? Dacă aș fi știut asta azi-dimineață, cu siguranță nu m-aș fi dus la el. Mare ghinion; dar, de vreme ce tocmai l-am vizitat, nu mai putem să ne prefacem că nu-l cunoaștem.

Uluirea doamnelor era exact ceea ce își dorise; probabil cea a doamnei Bennet o întrecea pe a fetelor; deși, după ce primul val de bucurie trecu, ea începu să declare că era exact lucrul la care se așteptase.

– Cât ești de bun, dragă domnule Bennet! Dar știam eu că o să te conving până la urmă. Eram sigură că îți iubești prea mult fetele ca să neglijezi aşa o cunoștință. Sunt atât de încântată! Și ce glumă bună ai

făcut, ducându-te încă de azi-dimineață, fără să sufli o vorbă până acum.*și cărți*

– Kitty, acum poți să tușești cât îți va plăcea, spuse domnul Bennet; și, cu asta, ieși din încăpere, epuizat de extazul soției sale.

– Ce tată minunat aveți, fetelor! spuse aceasta, de îndată ce ușa se închise în urma lui. Nu știu cum îl veți putea răsplăti vreodată pentru bunătatea lui; și nici pe mine, de altfel. La vârsta noastră, credeți-mă, nu e prea placut să cunoști în fiecare zi alți oameni; însă am face orice pentru binele vostru. Lydia, dragostea mea, chiar dacă tu *ești* mezina, îndrăznesc să cred că domnul Bingley o să danseze cu tine la balul următor.

– O, strigă Lydia, nu mă tem deloc; pentru că, deși *sunt* cea mai mică, eu sunt cea mai înaltă.

Și restul serii trecu cu presupunerii despre cât de repede îi va întoarce domnul Bingley vizita domnului Bennet și cu hotărâri asupra momentului când îl vor invita la masă.

CAPITOLUL 3

Indiferent cât se strădui doamna Bennet, ajutată de cele cinci fiice ale sale, care nu mai conteneau cu descurăcătură, nu reuși să scoată de la domnul Bennet o descriere satisfăcătoare a domnului Bingley. Îl atacau în diferite moduri: cu întrebări directe, cu presupuneri ingenioase, cu aluzii de departe; el însă le dejucă toate violențiile, aşa că, în cele din urmă, fură nevoie să se mulțumească doar cu datele la mâna a doua oferite de vecina lor, Lady Lucas. Părerea ei era foarte favorabilă. Sir William fusese încântat de el. Era Tânăr, foarte chipos, extrem de agreabil și, pentru a încorona totul, voia să vină la balul următor împreună cu un grup mare. Nimic nu putea fi mai încântător! Faptul că îi plăcea să danseze era un pas sigur spre a se îndrăgosti; și astfel, speranțele privind inima domnului Bingley atinseră înălțimi amețitoare.

– Dacă mi-aș putea vedea una dintre fete stăpână la Netherfield, îi spuse doamna Bennet soțului ei, și pe toate celelalte măritate la fel de bine, atunci chiar că n-o să mai am ce să-mi doresc.

Peste câteva zile, domnul Bingley îi întoarse vizita domnului Bennet și petrecu vreo zece minute în